

רשומות

ספר החוקים

15 במרס 2011

2281

ט' באדר ב' התשע"א

עמוד

390 חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011

402 חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 70), התשע"א-2011

חוק החברות (תיקון מס' 16), התשע"א-2011*

1. תיקון סעיף 1 בחוק החברות, התשנ"ט-1999¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 1 –
- (1) בהגדרה "דירקטור", הסיפה החל במילים "ומי שמשמש" – תימחק;
- (2) אחרי ההגדרה "דירקטור" יבוא:
- "דירקטור בלתי תלוי" – דירקטור חיצוני או דירקטור שמתקיימים לגביו התנאים המפורטים להלן, אשר מונה או סווג ככזה לפי הוראות פרק ראשון לחלק השישי:
- (1) מתקיימים לגביו תנאי הכשירות למינוי דירקטור חיצוני הקבועים בסעיף 240(ב) עד (ו) וועדת הביקורת אישרה זאת;
- (2) הוא אינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשע שנים רצופות, ולעניין זה לא יראו בהפסקת כהונה שאינה עולה על שנתיים כמפסיקה את רצף הכהונה";
- (3) אחרי ההגדרה "חברה לתועלת הציבור" יבוא:
- "חברה ממשלתית" ו"חברת בת ממשלתית" – כהגדרתן בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975";
- (4) בהגדרה "נושא משרה", המילה "דירקטור" – תימחק, ובמקום "וכן מנהל אחר" יבוא "וכן דירקטור, או מנהל";
- (5) בהגדרה "עניין אישי", בסופה יבוא "לרבות עניין אישי של אדם המצביע על פי ייפוי כוח שניתן לו מאת אדם אחר אף אם אין לאחר עניין אישי, וכן יראו הצבעה של מי שקיבל ייפוי כוח להצביע בשם מי שיש לו עניין אישי בהצבעה של בעל העניין אישי, והכל בין אם שיקול הדעת בהצבעה הוא בידי המצביע ובין אם לאו";
- (6) בהגדרה "קרוב", במקום "או צאצא" יבוא "וכן צאצא, אח, אחות או הורה".
2. בסעיף 19 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (2) יבוא:
- "(א2) הוראות ממשל תאגידי מההוראות המומלצות המפורטות בתוספת הראשונה, כולן או חלקן; השר, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת הראשונה, ובלבד ששינוי הנוגע לחברות ציבוריות בלבד, ייקבע בהתייעצות עם יושב ראש רשות ניירות ערך"
3. בסעיף 44(6) לחוק העיקרי, אחרי "לפי חוק זה" יבוא "וכי אגרות ותשלומים אחרים לפי פסקה זו, שלא שולמו במועד, ייוספו עליהם, לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961², עד לתשלום", ואחרי "על גביית אגרות" יבוא "ותשלומים אחרים".
4. בסעיף 50(א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "שלא יעלה על פרק הזמן הנדרש בנסיבות העניין".
5. בסעיף 66(ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "השר רשאי לקבוע הוראות לעניין סעיף זה, לרבות לעניין המועד להגשת הבקשה".
6. בסעיף 87(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (3) יבוא:

* התקבל בכנסת ביום א' באדר ב' התשע"א (7 במרס 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 496, מיום כ"ד באדר התש"ע (10 במרס 2010), עמ' 566.

¹ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התשע"א, עמ' 363.

² ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

"(א3) הסמכת יושב ראש הדירקטוריון או קרובו למלא את תפקיד המנהל הכללי או להפעיל את סמכויותיו והסמכת המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו, לפי סעיף 121(ג);".

תיקון סעיף 95

7. בסעיף 95 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "מנהלה הכללי של החברה" יבוא "או קרובו" ובסופו יבוא "לא יכהן כיושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית מי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין; דירקטור בתאגיד בשליטת חברה ציבורית רשאי לכהן כיושב ראש הדירקטוריון בחברה הציבורית";

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי "ליושב ראש הדירקטוריון" יבוא "או לקרובו" ובסופו יבוא "לא יוקנו ליושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית סמכויות הנתונות למי שכפוף למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין; יושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית לא יכהן כבעל תפקיד אחר באותה חברה או בתאגיד בשליטתה, אך רשאי הוא לכהן כיושב ראש דירקטוריון או כדירקטור בתאגיד בשליטת החברה".

תיקון סעיף 100

8. בסעיף 100(ג) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "וכן על החובה לפי סעיף קטן (א)".

תיקון סעיף 102

9. בסעיף 102 לחוק העיקרי, אחרי "סעיף 100", יבוא "בחברה פרטית", ובסופו יבוא "וכן רשאי דירקטוריון בחברה פרטית או ציבורית, במקרים דחופים ובהסכמת רוב הדירקטורים, להתכנס לישיבה בלא הודעה".

תיקון סעיף 106

10. בסעיף 106 לחוק העיקרי –

(1) בכותרת השוליים, במקום "הסכמי הצבעה" יבוא "שיקול דעת עצמאי והסכמי הצבעה";

(2) האמור בו סומן "(א)" ובו, אחרי "בכשירותו ככזה" יבוא "יפעיל שיקול דעת עצמאי בהצבעה בדירקטוריון" ואחרי "ויראו" יבוא "באיי-הפעלת שיקול דעת עצמאי כאמור אר";

(3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) לא ימלא אדם תפקיד מתפקידיו של דירקטור אלא אם כן מונה כדין לתפקיד דירקטור ולא יפגע אדם בשיקול הדעת העצמאי של דירקטור.

(ג) בלי לגרוע מהוראות כל דין, על מי שהפר את הוראת סעיף קטן (ב) יחולו החובות והאחריות החלות על דירקטורים לפי כל דין".

תיקון סעיף 111

11. בסעיף 111(ב) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "החלטות או המלצות של ועדת דירקטוריון הטעונות את אישור הדירקטוריון, יובאו לידיעת הדירקטורים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון".

תיקון סעיף 115

12. בסעיף 115 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לא יפחת משלושה וכל" יבוא "לא יפחת משלושה, כל" ובסופו יבוא "ורוב חבריה יהיו דירקטורים בלתי תלויים";

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

(1) (ב) אלה לא יהיו חברים בוועדת ביקורת: יושב ראש הדירקטוריון וכל דירקטור המועסק בידי החברה או המועסק בידי בעל שליטה בה או בידי תאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, דירקטור הנותן שירותים, דרך קבע, לחברה, לבעל שליטה בה או לתאגיד בשליטת בעל שליטה כאמור, וכן דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה.

(2) הוראות פסקה (1) לא יחולו על עובד המדינה לעניין חברות בוועדת ביקורת בחברה ממשלתית או בחברת בת ממשלתית, ובלבד שהשר האחראי לענייני החברה אינו השר האחראי על המשרד שבו מועסק עובד המדינה האמור:"

(3) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) יושב ראש ועדת הביקורת יהיה דירקטור חיצוני, או עובד המדינה כאמור בסעיף קטן (ב)(2) שאינו מכהן כיושב ראש הוועדה מעל תשע שנים.

(ה) מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת לא יהיה נוכח בישיבות הוועדה בעת הדיון ובעת קבלת ההחלטות, אלא אם כן קבע יושב ראש הוועדה כי הוא נדרש לשם הצגת נושא מסוים; ואולם –

(1) עובד החברה שאינו בעל שליטה או קרובו, רשאי להיות נוכח בישיבות הוועדה בעת הדיון, ובלבד שההחלטה תתקבל בלא נוכחותו;

(2) בלי לגרוע מפסקה (1), היועץ המשפטי ומזכיר החברה שאינם בעל שליטה או קרובו רשאים להיות נוכחים בעת הדיון ובעת קבלת ההחלטות, אם ביקשה זאת הוועדה.

(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ה), על ועדת ביקורת המשמשת כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים לפי סעיף 171(ה), יחולו ההוראות לפי אותו סעיף בעת הדיון בדוחות הכספיים."

13. אחרי סעיף 116 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 116א

"מניין חוקי לקבלת 116א. המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בוועדת הביקורת יהיה רוב חברי הוועדה, ובלבד שרוב הנוכחים הם דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות דירקטור חיצוני"

14. בסעיף 117 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 117

(1) בפסקה (1), בסופה יבוא "מצאה ועדת הביקורת ליקוי כאמור שהוא ליקוי מהותי, תקיים ישיבה אחת לפחות לעניין הליקוי הנדון, בנוכחות המבקר הפנימי או רואה החשבון המבקר, לפי העניין, ובלא נוכחות של נושאי משרה בחברה שאינם חברי הוועדה; על אף האמור בסעיף זה, נושא משרה רשאי להיות נוכח לשם הצגת עמדה בנושא שבתחומי אחריותו";

(2) אחרי פסקה (1) יבוא:

"(א1) להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו, לגבי פעולות כאמור בסעיף 255 אם הן פעולות מהותיות או פעולות שאינן מהותיות, ולגבי עסקאות כאמור בסעיף 270(1) ו־(4) אם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות, לצורך אישורן לפי חוק זה, ורשאית ועדת הביקורת להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש";

(3) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(3) בחברה שבה תכנית העבודה של המבקר הפנימי מאושרת בידי הדירקטוריון לפי סעיף 149 – לבחון את תכנית העבודה לפני הגשתה לאישור הדירקטוריון ולהציע שינויים בה;

(4) לבחון את מערך הביקורת הפנימית של החברה ואת תפקודו של המבקר הפנימי וכן אם עומדים לרשותו המשאבים והכלים הנחוצים לו לצורך מילוי תפקידו, בשים לב, בין השאר, לצרכיה המיוחדים של החברה ולגודלה;

(5) לבחון את היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ואת שכרו, ולהביא את המלצותיה לפני מי שקובע את שכרו לפי סעיפים 155 ו-165; מינתה החברה ועדה לבחינת דוחות כספיים לפי סעיף 171(ה), רשאית היא לקבוע כי הבחינה לפי פסקה זו תיעשה בידי הוועדה האמורה;

(6) לקבוע הסדרים לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי החברה בקשר לליקויים בנייהול עסקיה ולגבי ההגנה שתינתן לעובדים שהתלוננו כאמור

15. בסעיף 118(א) לחוק העיקרי, במקום "שמתקיימים בה הוראות סעיף 115(ב) והוראות סעיף 115(א) ו-(ג) לא יחולו עליה" יבוא "והוראות סעיף 115 לא יחולו, ואולם לא יכהן בה דירקטור המועסק בידי החברה או נותן לה שירותים דרך קבע, ובעל השליטה או קרובו לא יהיה יושב ראש הוועדה."

16. בסעיף 121(ג) לחוק העיקרי –

(1) ברישה, אחרי "את יושב ראש הדירקטוריון" יבוא "או קרובו" ואחרי "את סמכויותיו" יבוא "וכן להסמיך את המנהל הכללי או קרובו למלא את תפקיד יושב ראש הדירקטוריון או להפעיל את סמכויותיו";

(2) בפסקה (1), במקום "או מי מטעם הנוכחים" יבוא "וכן מי שאינם בעלי עניין אישי באישור ההחלטה המשתתפים", ובסופו יבוא "על מי שיש לו עניין אישי, יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים";

(3) בפסקה (2), במקום "אחוז אחד" יבוא "שני אחוזים".

17. בסעיף 171 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום הרישה עד המילה "תנהל" יבוא "חברה ציבורית וחברה פרטית, שהן תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך או שהוראות פרק ה'3 לחוק האמור חלות עליהן, ינהלו" ובמקום "תערוך" יבוא "יערכו";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך" יבוא "כאמור בסעיף קטן (א)";

(3) בסעיף קטן (ד), אחרי "פרק זה" יבוא "למעט הוראות סעיף 173(ה)", ובמקום הסיפה החל במילים "שניירות הערך שלה" יבוא "שאינה כאמור בסעיף קטן (א)";

(4) בסעיף קטן (ה), אחרי "אישור הדוחות הכספיים" יבוא "ובכלל זה לעניין החובה למנות ועדת דירקטוריון לבחינת הדוחות הכספיים, כשירות החברים בוועדה האמורה, ומידת זיקתם לחברה או לבעל שליטה בה".

18. בסעיף 194 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ב), המעוניין להגיש תביעה נגזרת אינו חייב לפנות בדרישה לחברה לפי הוראות אותו סעיף קטן, בהתקיים אחד מאלה:

(1) לאורגן החברה המוסמך להחליט על הגשת התביעה, עניין אישי בהחלטה, ואם האורגן כאמור מורכב מכמה יחידים – למחצית או יותר מיחידים האורגן עניין אישי בהחלטה;

(2) קיים חשש סביר כי פנייה בדרישה לחברה תפגע באפשרות לקבל את הסעד המבוקש."

19. בסעיף 197 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

"(5) התובע פטור מהגשת דרישה לחברה לפי הוראות סעיף 194(ד)."

- הוספת סעיף 198 א 20. אחרי סעיף 198 לחוק העיקרי יבוא:
- ”בקשה לגילוי מסמכים (א) 198א. מי שרשאי להגיש תביעה נגזרת לפי סעיף 197, רשאי לבקש מבית המשפט, לפני הגשת הבקשה לאישור התביעה או לאחר הגשתה, כי יורה לחברה לגלות מסמכים הנוגעים להליך אישור התביעה הנגזרת.
- (ב) בית המשפט רשאי לאשר בקשה כאמור בסעיף קטן (א) אם שוכנע כי המבקש העמיד תשתית ראיתית ראשונה לגבי קיומם של התנאים לאישור התביעה הנגזרת המנויים בסעיף 198א.”
21. בסעיף 202 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן ”(א)” ואחריו יבוא:
- ”(ב) נתבקש בית המשפט לאשר פשרה או הסדר כאמור בסעיף קטן (א), יורה על פרסום הודעה על פרטי ההסדר או הפשרה; בעל מניה, דירקטור, וכן נושה לעניין תביעה נגזרת לפי סעיף 204, רשאים להגיש, בתוך מועד שיקבע בית המשפט, התנגדות לאישור ההסדר או הפשרה.”
22. אחרי סעיף 205 לחוק העיקרי יבוא:
- ”מימון הרשות (א) 205א. מי שמבקש להגיש תביעה נגזרת בשם חברה ציבורית או חברה פרטית, שמתקיים בה האמור בסעיף 171א), או טובע בתביעה כאמור, רשאי לבקש מרשות ניירות ערך להשתתף בהוצאותיו.
- (ב) שוכנעה רשות ניירות ערך כי יש בתביעה עניין לציבור וכי יש סיכוי סביר שבית המשפט יאשר אותה כתביעה נגזרת, רשאית היא להשתתף בהוצאות התובע, בסכום ובתנאים שתקבע; החלטות הרשות לפי סעיף זה לא ישמשו ראיה, ולא יהיה ניתן להגישן לבית המשפט.
- (ג) פסק בית המשפט לטובת החברה, רשאי הוא להורות בפסק הדין על שיפוי רשות ניירות ערך בשל הוצאותיה.”
23. בסעיף 219 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ה) – בטל.
24. בסעיף 224ב(א) לחוק העיקרי, במקום ”מתקימות בו גם הוראות סעיף 219(ה)” יבוא ”מתקיים בו גם האמור בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה ”דירקטור בלתי תלוי” שבסעיף 1.”
25. בסעיף 235 לחוק העיקרי, אחרי ”כדירקטור” יבוא ”בחברה פרטית”.
26. בסעיף 239 לחוק העיקרי –
- (1) בסעיף קטן (ב) –
- (א) בפסקה (1), במקום ”לפחות שליש” יבוא ”רוב” ובמקום ”או מי מטעמם” יבוא ”או בעלי עניין אישי באישור המינוי למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשריו עם בעל השליטה”, ובסופה יבוא ”על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחוייבים;”;
- (ב) בפסקה (2), במקום ”אחוז אחד” יבוא ”שני אחוזים”;
- (2) בסעיף קטן (ד), אחרי ”שלה” יבוא ”שאינם בעלי השליטה בחברה או קרוביהם”.
27. בסעיף 240 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "יחיד", יבוא "שהוא קרוב של בעל השליטה, וכן מי", במקום "לבעל השליטה בחברה במועד המינוי, או לתאגיד אחר" יבוא "לבעל השליטה בחברה או לקרוב של בעל השליטה, במועד המינוי, או לתאגיד אחר, ובחברה שאין בה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה – גם זיקה למי שהוא, במועד המינוי, יושב ראש הדירקטוריון, המנהל הכללי, בעל מניות מהותי או נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים";

(2) אחרי סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ו) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (ב) לא יכהן כדירקטור חיצוני יחיד שיש לו, לקרובו, לשותפו, למעבידו, למי שהוא כפוף לו במישרין או בעקיפין או לתאגיד שהוא בעל השליטה בו, קשרים עסקיים או מקצועיים למי שאסורה זיקה אליו לפי הוראות סעיף קטן (ב). גם אם הקשרים כאמור אינם דרך כלל, למעט קשרים זניחים, וכן יחיד שקיבל תמורה בניגוד להוראות סעיף 244(ב); קוימו קשרים או התקבלה תמורה כאמור בעת כהונת הדירקטור החיצוני, יראו בכך, לענין סעיפים 245, 246 ו-247 הפרת תנאי מן התנאים הדרושים למינויו או לכהונתו כדירקטור חיצוני";

תיקון סעיף 245

28. בסעיף 245 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "לתקופה אחת נוספת של שלוש שנים" יבוא "לשתי תקופות נוספות, של שלוש שנים כל אחת";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) דירקטור חיצוני ימונה לתקופת כהונה נוספת כאמור בסעיף קטן (א) בהתקיים אחד מאלה:

(1) בעל מניות, אחד או יותר, שלו אחוז אחד לפחות מכלל זכויות ההצבעה בחברה, הציע את מועמדותו לכהונה נוספת, המינוי אושר באסיפה הכללית, ברוב קולות, והתקיימו כל אלה:

(א) במניין כלל הקולות של בעלי המניות באסיפה הכללית לא מובאים בחשבון, קולות בעלי המניות שהם בעלי שליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשר עם בעל השליטה, וכן קולות הנמנעים;

(ב) סך קולות התומכים מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשרים עם בעל השליטה, עולה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה;

(2) הדירקטוריון הציע את מועמדותו לכהונה נוספת והמינוי אושר בהתאם להוראות סעיף 239(ב).

(2א) השר רשאי לקבוע שיעורים שונים מן השיעור האמור בסעיף קטן (א1)(1)(ב).

(3א) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה רשאית לקבוע בתקנונה כי תקופת כהונתו הכוללת של דירקטור חיצוני לא תעלה על שש שנים; קבעה החברה הוראה כאמור בתקנונה, תחול ההוראה רק לגבי דירקטור חיצוני שמונה לראשונה לאחר קביעתה.

249. (א) חברה ציבורית, בעל שליטה בה ותאגיד בשליטתו לא יעניקו למי שניהן כדירקטור חיצוני בחברה הציבורית, לכן זוג או לילדו טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, ובכלל זה לא ימנו אותו, את בן זוגו או את ילדו, לכהונה כנושא משרה בחברה הציבורית או בתאגיד בשליטת בעל השליטה בה, לא יעסיקהו כעובד ולא יקבלו ממנו שירותים מקצועיים בתמורה, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות תאגיד בשליטתו, אלא אם כן חלפו שנתיים מתום כהונתו כדירקטור חיצוני בחברה הציבורית, ולעניין קרוב שאינו בן זוגו או ילדו – שנה מתום כהונתו כדירקטור חיצוני.

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על מינוי או העסקה של מי שניהן כדירקטור חיצוני בחברה ממשלתית או בחברת בת ממשלתית ועל קבלת שירותים מקצועיים ממנו, על ידי המדינה או על ידי חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית אחרת אשר השר האחראי לענייניה אינו השר האחראי לענייני החברה שבה כיהן כדירקטור חיצוני.

30. תיקון סעיף 249 בסעיף 249 לחוק העיקרי, במקום "לפי הוראות סעיף 219(ה)" יבוא "לפי פסקאות (1) ו-(2) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1".

31. בסעיף 249ג לחוק העיקרי במקום "244" יבוא "240(ו), 244".

32. בסעיף 270 לחוק העיקרי –

(1) בפסקה (2), לפני "מתן פטור" יבוא "התקשרות של חברה עם נושא משרה בה שאינו דירקטור, באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, לרבות" והמילים "לנושא משרה שאינו דירקטור" – יימחקו;

(2) בפסקה (4), אחרי "עם קרובו" יבוא "במישרין או בעקיפין, לרבות באמצעות חברה שבשליטתו, לעניין קבלת שירותים ממנו בידי החברה וכן".

33. בסעיף 272 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), עסקה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(2), יכול שתאושר בידי ועדת דירקטוריון מיוחדת לענייני שכר במקום אישורה של ועדת הביקורת, ובלבד שמתקיימות בה כל ההוראות החלות על ועדת ביקורת לפי חוק זה.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), עסקה שמתקיים בה האמור בסעיף 270(2) והיא שינוי של עסקה קיימת, טעונה אישור של ועדת ביקורת בלבד, אם ועדת הביקורת אישרה כי השינוי בתנאי העסקה אינו מהותי ביחס לעסקה הקיימת."

34. בסעיף 275 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א)(3) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום "לפחות שליש" יבוא "רוב";

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום "אחוז אחד" יבוא "שני אחוזים";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) (1) עסקה כאמור בסעיף קטן (א) לתקופה העולה על שלוש שנים, טעונה אישור כאמור באותו סעיף קטן, אחת לשלוש שנים.

(2) על אף האמור בפסקה (1), עסקה כאמור בסעיף 270(4) רישה, בלבד, יכול שתאושר לתקופה העולה על שלוש שנים, ובלבד שוועדת הביקורת אישרה כי התקשרות לתקופה כאמור סבירה בנסיבות העניין.
(3) הוראות פסקאות (1) ו-(2) יחולו על עסקה של חברה שהפכה לחברה ציבורית, ביחס לתקופה שלאחר הפיכתה לחברה ציבורית."

35. בסעיף 278 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 278

(1) בכותרת השוליים, במקום "דירקטורים" יבוא "בעלי עניין אישי";

(2) בסעיף קטן (א), במקום "דירקטור שיש לו" יבוא "מי שיש לו" ובסופו יבוא "ואולם נושא משרה שיש לו עניין אישי, רשאי להיות נוכח לשם הצגת העסקה, אם יושב ראש ועדת הביקורת או יושב ראש הדירקטוריון, לפי העניין, קבע כי הוא נדרש לשם הצגתה."

36. בסעיף 279 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "מכהנים בה" יבוא "מתקיימים בה, בעת מתן האישור, הוראות סעיף 115."

37. בסעיף 280(א) לחוק העיקרי, במקום "לעסקה חריגה של חברה ציבורית" יבוא "לעסקה כאמור בסעיף 270(4)".

38. בסעיף 320 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ו) על אף הוראות סעיף קטן (ג), על הצעת מיזוג שהיא עסקה הטעונה אישור לפי סעיף 275(א), יחולו לעניין אישור המיזוג, הוראות הסעיף האמור."

39. בסעיף 331(ג) לחוק העיקרי, אחרי "בעל שליטה במציע" יבוא "וכן של מי שיש לו עניין אישי בקבלת הצעת הרכש המיוחדת" ובסופו יבוא "על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים."

40. בסעיף 336(א) לחוק העיקרי, אחרי "לא ירכוש אדם מניות" יבוא "של חברה ציבורית או זכויות הצבעה בחברה כאמור (בפרק זה – מניות)".

41. בסעיף 337 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 337

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "שלגביהן הוצעה ההצעה" יבוא "ויותר ממחצית הניצעים שאין להם עניין אישי בקבלת ההצעה נענו לה" ובסופו יבוא "על מי שיש לו עניין אישי יחולו הוראות סעיף 276, בשינויים המחויבים";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) על אף האמור בסעיף קטן (א), הצעת רכש מלאה תתקבל אם שיעור ההחזקות של הניצעים שלא נענו להצעה מהווה פחות משני אחוזים מהון המניות המונפק או מהון המונפק מסוג המניות שלגביהן הוצעה ההצעה."

42. בסעיף 338 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 338

(1) בסעיף קטן (ב), במקום "משלושה חודשים" יבוא "משישה חודשים";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) המציע רשאי לקבוע בתנאי הצעת הרכש המלאה, כי ניצע שנענה להצעת הרכש המלאה שהתקבלה כאמור בסעיף 337(א), לא יהיה זכאי לסעד לפי סעיף זה.
(ד) לא יהיה תוקף לקביעת מציע לפי סעיף קטן (ג), אם המציע או החברה לא פרסמו לפני מועד ההיענות להצעה את המידע שחובה לפרסם לפי כל דין בקשר עם הצעת הרכש המלאה."

43. אחריו סעיף 338 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 338א
- "הצעת רכש לניירות 338א. התקבלה הצעת רכש מלאה לפי הוראות סימן זה, והמציע ערך גם הצעה לרכישת כלל ניירות הערך של אותה חברה ציבורית, יחולו הוראות סעיפים 337 ו-338, בשינויים המחויבים, לגבי כל סוג של נייר ערך, גם על הצעת הרכש לניירות הערך האמורים."
44. בסעיף 345א(ב) לחוק העיקרי, במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת השנייה" ובמקום "התוספת" יבוא "התוספת השנייה". תיקון סעיף 345א
45. אחריו סעיף 349 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סעיף 349א
- "חברת חוץ שהפסיקה לקיים מקום עסקים בישראל והודיעה על כך לרשם, תהיה פטורה מחובתיה לפי פרק זה, החל במועד מסירת ההודעה, ואולם השר רשאי לקבוע מועד פטור מוקדם יותר לעניין חובת תשלום אגרה לפי פרק זה.
- (ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), חברה שמסרה הודעה כאמור באותו סעיף קטן, אינה פטורה מחובתה כאמור בסעיף 346(ב3), אלא אם כן מסרה לרשם מען אחר למסירת כתבי בידין והודעות; מסרה החברה לרשם מען אחר כאמור, מחוץ לישראל, לא יידרש היתר בית משפט לשם המצאת כתבי בידין והודעות לחברה הנוגעים לפעילות החברה בישראל, בעת שקיימה מקום עסקים בישראל, לפי הוראות תקנה 500 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984".
46. במקום כותרת סימן ב' לפרק הרביעי בחלק התשיעי יבוא: החלפת כותרת סימן ב' לפרק הרביעי בחלק התשיעי
- "סימן ב': הטלת עיצום כספי בידי הרשם"
47. אחריו סעיף 363 לחוק העיקרי יבוא: הוספת סימן ד' לפרק הרביעי בחלק התשיעי
- "הטלת עיצום כספי בידי רשות ניירות ערך
- (1) לעניין חברה – הסכום הקבוע לגביה בפרט 1 לתוספת השישית לחוק ניירות ערך;
- (2) לעניין יחיד – הסכום הקבוע בפרט 5 לתוספת השישית לחוק ניירות ערך.
- (ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, בקשר לחברה ציבורית שהיא תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק ניירות ערך או שהוראות פרק ה' לחוק האמור חלות עליה, רשאית רשות ניירות ערך להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן זה, בסכום הבסיסי:
- (1) בחברה לא נקבע המספר המזערי הנדרש של דירקטורים בדירקטוריון, שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, בניגוד להוראות סעיף 92(12);

⁵ ק"ת התשמ"ד, עמ' 2220.

- (2) בחברה לא מכהן יושב ראש דירקטוריון, בניגוד להוראות סעיף 94(א), במשך למעלה מ־60 ימים;
- (3) בחברה מכהן המנהל הכללי, קרובו, או מי שכפוף למנהל הכללי במישרין או בעקיפין כיושב ראש הדירקטוריון, בניגוד להוראות סעיף 95(א);
- (4) יושב ראש הדירקטוריון מכהן כבעל תפקיד אחר בחברה או בתאגיד בשליטתה, בניגוד להוראות סעיף 95(ב);
- (5) בחברה לא מכהנת ועדת ביקורת, בניגוד להוראות סעיפים 114 ו־115, במשך למעלה מ־90 ימים;
- (6) בחברה לא מכהן מנהל כללי, בניגוד להוראות סעיף 119, במשך למעלה מ־90 ימים;
- (7) בחברה לא מכהן מבקר פנימי, בניגוד להוראות סעיף 146, במשך למעלה מ־90 ימים;
- (8) בחברה מכהן דירקטור או נושא משרה שהורשע בעבירה, בניגוד להוראות סעיף 226 או סעיף 251א; ואולם לא יוטל עיצום כספי על הממנה או על החברה אם הדירקטור או נושא המשרה לא הודיע על ההרשעה, לממנה או לחברה, לפי העניין;
- (9) בחברה מכהן דירקטור או נושא משרה שוועדת אכיפה מינהלית אסרה את מינויו בניגוד להוראות סעיף 226א; ואולם לא יוטל עיצום כספי על הממנה או החברה אם הדירקטור או נושא המשרה לא הודיע על האיסור לממנה או לחברה, לפי העניין;
- (10) בחברה לא מכהנים שני דירקטורים חיצוניים לפחות, בניגוד להוראות סעיף 239(א), במשך למעלה מ־90 ימים, ולעניין דירקטורים חיצוניים ראשונים כאמור בסעיף 242 – במשך למעלה מ־90 ימים מהמועד האחרון לכינוס אסיפה כללית לפי אותו סעיף;
- (11) בחברה שבמועד מינוי דירקטור חיצוני כל חברי הדירקטוריון שלה הם בני מין אחד, לא מונה דירקטור חיצוני בן המין השני, בניגוד להוראות סעיף 239(ד);
- (12) בחברה לא מכהן דירקטור חיצוני בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית בניגוד להוראות סעיף 240(א1), במשך למעלה מ־90 ימים;
- (13) בוועדה הרשאית להפעיל סמכות מסמכיות הדירקטוריון, לא מכהן דירקטור חיצוני אחד לפחות, בניגוד להוראות סעיף 243.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יוטל עיצום כספי על הפרת פסקאות (5), (10) ו־(12) של אותו סעיף קטן, אם ההפרה נובעת מאי־מינוי דירקטור חיצוני בשל העדר הרוב הדרוש למינוי באסיפה הכללית.

(ד) במניין הימים לפי סעיף זה, לא יבואו הימים הנדרשים לשם אישור המינויים בידי מי שמפקח על החברה על פי כל דין.

363.ב.א) בהפרה נמשכת ייווסף על סכום העיצום הכספי החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה. הפרה נמשכת והפרה חוזרת

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה למחצית העיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות כמפורט בסעיף 363א(ב), בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הטילה רשות ניירות ערך על המפר עיצום כספי לפי סימן זה.

363.ג. ההוראות לפי סעיפים 352 עד 357, 352 עד 357 ו-356 לחוק ניירות ערך, יחולו על עיצום כספי לפי סימן זה, בשינויים המחויבים". תחולת הוראות מחוק ניירות ערך

48. בתוספת לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "תוספת" יבוא "תוספת שנייה" ולפניה יבוא:

תיקון התוספת והוספת תוספת

"תוספת ראשונה"

(סעיף 19(א2))

הוראות ממשל תאגידי מומלצות

1. שיעור הדירקטורים הבלתי-תלויים בחברה ציבורית שיעור הדירקטורים הבלתי-תלויים, יהיה כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) בחברה שאין בה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה (בסעיף זה – בעל שליטה) – יהיו רוב חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים;

(2) בחברה שיש בה בעל שליטה – יהיו שליש מבין חברי הדירקטוריון, לפחות, דירקטורים בלתי תלויים.

2. גיוון הרכב הדירקטוריון במינוי דירקטור בחברה ציבורית, יגוון הרכב הדירקטוריון בהתחשב במין של המועמד, נוסף על החובה לגוון בהתחשב בידע ובניסיון של המועמד, בהתאם לצרכיה המיוחדים של החברה.

3. הגבלת כהונת נושא משרה כדירקטור בחברה ציבורית לא יכהנו כדירקטורים מי שכפופים למנהל הכללי, במשרתין או בעקיפין, למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בחברה נציגות לעובדים; דירקטור בתאגיד בשליטת חברה ציבורית ראוי לכהן כדירקטור בחברה הציבורית.

4. הכשרת דירקטורים ומינוי אחראי להטמעת הוראות ממשל תאגידי (א) חברה ציבורית תדאג לעריכת תכניות הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי החברה ובתחום הדין החל על החברה והדירקטורים, וכן תדאג לעריכת תכניות המשך לדירקטורים מכהנים, במטרה לעדכן את ידיעותיהם בתחומים האמורים; תכניות הכשרה יותאמו, בין השאר, לתפקיד שהדירקטור ממלא בחברה.

(ב) יושב ראש הדירקטוריון או אדם אחר שמינה הדירקטוריון יפעל להטמעת הוראות הממשל התאגידי החלות על החברה ולעדכון הדירקטורים בנושאים הקשורים בממשל תאגידי.

דירקטוריון חברה ציבורית יקיים אחת לשנה לפחות, דיון לעניין ניהול עסקי החברה בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם, לאחר שניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.

5. ישיבות הדירקטוריון בלא נוכחות המנהל הכללי והכפופים לו

ועדת הביקורת תקיים אחת לשנה לפחות, ישיבה לעניין ליקויים בניהול העסקי של החברה, בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר, ובלא נוכחות של נושאי משרה בחברה שאינם חברי הוועדה, לאחר שניתנה להם ההזדמנות להביע את עמדתם.

6. ישיבות ועדת ביקורת בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר

על אף הוראות סעיף 239(ב), דירקטורים חיצוניים ימונו באסיפה הכללית ברוב קולות, ובלבד שהתקיימו כל אלה:

7. מינוי דירקטור חיצוני

(1) במניין כלל הקולות של בעלי המניות באסיפה הכללית לא יובאו בחשבון קולות בעלי המניות שהם בעלי שליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשר עם בעל השליטה, וכן קולות הנמנעים;

(2) סך קולות התומכים מקרב בעלי המניות שאינם בעלי השליטה בחברה או בעלי עניין אישי באישור המינוי, למעט עניין אישי שאינו כתוצאה מקשר עם בעל השליטה עלה על שני אחוזים מכלל זכויות ההצבעה בחברה.

הצבעה באסיפה הכללית באמצעות כתב הצבעה תתאפשר גם באמצעות האינטרנט.

8. הצבעה באמצעות האינטרנט

תחילה, תחילה והוראות מעבר

49. (א) תחילתו של חוק זה 60 ימים מיום פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה).

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), תחילתם של סעיפים 95, 115, 116א, 117(6), 121(ג) ו-235 לחוק העיקרי, כנוסחם בסעיפים 7, 12, 13, 14(3), 16 ו-25 לחוק זה, שישה חודשים מיום פרסומו של חוק זה.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), תחילתו של סימן ד' בפרק הרביעי לחלק התשיעי לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 47 לחוק זה, במועד האמור בסעיף (ד) לחוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011.

(ד) הוראות סעיף 202(ב) לחוק העיקרי, כנוסחן בסעיף 21 לחוק זה, יחולו גם על בקשות לאישור הסדר או פשרה שהוגשו לפני יום התחילה ואשר טרם אושרו בידי בית המשפט ביום האמור.

(ה) הוראות סעיף 240(ב) לחוק העיקרי כנוסחו ערב יום התחילה יחולו על דירקטור חיצוני שמונה ערב יום התחילה עד מועד סיום תקופת כהונה של שלוש שנים.

(ו) על אף הוראות סעיף 245(3א) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 28(2) לחוק זה, חברה רשאית להחיל בתקנונה הוראה כאמור באותו סעיף גם על דירקטור חיצוני שמונה ערב יום התחילה.

⁴ ס"ח התשע"א, עמ' 206.

(1) על אף הוראות סעיף 275(א1) לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 34(2) לחוק זה, אישור לעסקה לפי אותו סעיף יינתן עד תום שישה חודשים מיום התחילה, באסיפה הכללית הראשונה לאחר יום התחילה או עד תום שלוש שנים ממועד האישור הקודם, לפי המאוחר.

יעקב נאמן
שר המשפטים

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) (תיקון מס' 70), התשע"א-2011*

1. תיקון סעיף 15
- בחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 15, האמור בו יסומן "א)" ואחריו יבוא:
- "(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), במכירת זכות במקרקעין שתמורתה נקבעה בכסף בלבד, ואינה דירת מגורים מזכה שהתבקש בשלה פטור לפי פרק חמישי 1, יהיה הרוכש חייב להעביר למנהל תשלום על חשבון המס שהמוכר חייב בו, בשיעורים כמפורט להלן מהתמורה שנקבעה בהסכם ביניהם (בסעיף זה – מקדמה):
- (1) במכירת זכות במקרקעין שיום הרכישה שלה הוא לפני כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001) – 15% מהתמורה;
- (2) במכירת זכות במקרקעין שיום הרכישה שלה מיום כ"א בחשוון התשס"ב (7 בנובמבר 2001) ואילך – 7.5% מהתמורה;
- (ג) סכום על חשבון המקדמה כאמור בסעיף קטן (ב), יועבר למנהל מכל תשלום שעל הרוכש לשלם למוכר על פי המועדים שנקבעו בחוזה ביניהם, לאחר ששולמו למוכר 40% מהתמורה; עלה סך התשלום ששילם הרוכש למוכר על 40% מהתמורה במסגרת תשלום שעל הרוכש לשלם למוכר במועד מסוים, יועבר למנהל אותו חלק מהתשלום העולה על 40%, הכל עד גובה המקדמה.
- (ד) על תשלום מקדמה יחולו הוראות אלה:
- (1) יראו את המקדמה כאילו שולמה למנהל על ידי המוכר על חשבון המס שהוא חייב בו;
- (2) על אף האמור בכל דין ובהסכם בין המוכר והרוכש, יראו את המקדמה כאילו שולמה למוכר מאת הרוכש על חשבון התמורה שנקבעה בהסכם ביניהם;
- (3) (א) היתה המקדמה גבוהה מסכום המס שהמוכר חייב בו לפי שומה שנעשתה לפי הוראות סעיף 78(ב)(1) או (2), על פי החלטה של המנהל בהשגה שניתנה לפי סעיף 87 או על פי החלטה של ועדת ערר שניתנה לפי סעיף 89, יוחזר עודף הסכום למוכר, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום על ידי הרוכש עד יום ההחזר.

* התקבל בכנסת ביום א' באדר ב' התשע"א (7 במרס 2011); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 541, מיום י' בחשוון התשע"א (18 באוקטובר 2010), עמ' 6, עמ' 93.

⁵ ס"ח התשכ"ג, עמ' 156; התשע"א, עמ' 163.

(ב) שוכנע המנהל כי מכירת זכות במקרקעין לא הושלמה בשל נסיבות התלויות במוכר בלבד, באופן שהחזקה במקרקעין לא נמסרה לרוכש או לא ניתנה לפקודתו כמתחייב לפי הסכם המכירה, רשאי הרוכש לבקש מהמנהל כי סכום המקדמה שלא הוחזר למוכר לפי הוראות פסקת משנה (א) יוחזר לו בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום התשלום על ידי הרוכש עד יום ההחזר; אין באמור כדי לפגוע בזכויות הצדדים להסכם לפי כל דין;

(4) לעניין הוראות סעיף 16, יראו את תשלום המקדמה כאילו שולם המס שחייב בו המוכר ובלבד שהמקדמה, כולה או חלקה, לא הוחזרה לרוכש לפי הוראות פסקה (3)(ב);

(5) על תשלום המקדמה לא יחולו הוראות סעיפים 94 ו-94ב.

(ה) המוכר או הרוכש רשאים לבקש מהמנהל, במועד הגשת ההצהרה שהוגשה לפי סעיף 73, להקטין את השיעורים הקבועים בסעיף קטן (ב)(1) או (2); הבקשה תהיה מנומקת בכתב ויצורפו לה מסמכים להוכחת סכום המס שיחול על המכירה; המנהל ייתן תשובה מנומקת בכתב לבקשה במסגרת הודעתו בדבר סכום המס לפי סעיף 78(א), במועד הקבוע בסעיף האמור; הוראות סעיף 88 לא יחולו על החלטת המנהל לפי סעיף קטן זה.

2. סעיף 20 לחוק העיקרי – בטל. ביטול סעיף 20
3. בסעיף 47 לחוק העיקרי, בהגדרה "מדד", במקום "המתפרסם מדי פעם מטעם" יבוא "שמפרסמת" ובמקום "הכנסת" יבוא "הכנסת, והכל כפי שפורסם לאחרונה לפני היום שבו מדובר, זולת אם היום נקוב בתאריך".
4. בסעיף 51(2) לחוק העיקרי, במקום "50% מן המחיר" יבוא "50% מהמחיר לעניין מס רכישה ו-40% מהמחיר לעניין מס שבח".
5. בסעיף 52(2), במקום "50% מהמחיר" יבוא "50% מהמחיר לעניין מס רכישה ו-40% מהמחיר לעניין מס שבח".
6. בסעיף 73 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיפים קטנים (א) עד (ד) יבוא:

"(א) המוכר זכות במקרקעין ימסור למנהל, בתוך 40 ימים מיום המכירה, הצהרה שבה יפרט את כל אלה:

(1) פרטי הזכות;

(2) פרטי העסקה;

(3) התמורה בעד מכירת הזכות ותאריך מכירתה;

(4) התמורה בעד רכישת הזכות ותאריך רכישתה;

(5) הניכויים והתוספות שהוא תובע לעניין חישוב השבח;

(6) סכום המס המגיע ודרך חישובו;

(7) זכאות לפטור או להנחה מהמס החל.

(ב) העושה פעולה באיגוד מקרקעין ימסור למנהל, בתוך 40 ימים מיום עשיית הפעולה, הצהרה שבה יפרט את כל אלה:

(1) הפעולה שנעשתה;

- (2) תאריך עשיית הפעולה;
- (3) התמורה בעד הפעולה;
- (4) התמורה בעד רכישת הזכות באיגוד ותאריך רכישתה;
- (5) הניכויים והתוספות שהוא תובע לעניין חישוב השבח;
- (6) סכום המס המגיע ודרך חישובו;
- (7) זכאות לפטור מהמס החל;

להצהרה יצורף מאזן של איגוד המקרקעין לסוף השנה שלפני יום עשיית הפעולה, ככל שהאיגוד חייב בעריכתו.

(ג) הרוכש זכות במקרקעין או זכות באיגוד מקרקעין ימסור למנהל, בתוך 40 ימים מיום הרכישה, הצהרה שבה יפרט את כל אלה:

- (1) פרטי הזכות;
- (2) פרטי העסקה;
- (3) התמורה בעד הזכות;
- (4) סכום המס המגיע, אם מגיע, ודרך חישובו;
- (5) זכאות לפטור מהמס החל;

(6) פרטי כלל הזכויות במקרקעין וכלל הזכויות באיגודי מקרקעין שבידי האיגוד ושוויים.

(ד) מוכר, עושה פעולה או רוכש כאמור, לפי העניין, שלא פירט בהצהרתו את כל הפרטים הנדרשים לפי סעיפים קטנים (א) עד (ג), לפי העניין, יראוהו, לעניין סעיף 82, כאילו לא הגיש הצהרה; הוראה זו לא תחול אם שוכנע המנהל כי הפרטים האמורים אינם מצויים בידיעת המצהיר; עושה פעולה שלא צירף להצהרתו מאזן של איגוד המקרקעין כאמור בסעיף קטן (ב), יראוהו, לעניין סעיף 82, כאילו לא הגיש הצהרה, זולת אם יגיש מאזן כאמור במועד אחר שהתיר לו המנהל או אם האיגוד הגיש מאזן כאמור לפי הוראות סעיף 75(א).

(ד) הוראות סעיפים קטנים (א) עד (3), (ג) עד (ד), יחולו על המדינה.”

(2) סעיף קטן (ז) – בטל.

7. בסעיף 75 לחוק העיקרי –

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

”(א) נעשתה פעולה באיגוד מקרקעין, ימסור האיגוד למנהל, יחד עם ההצהרה שעושה הפעולה או רוכש הזכות באיגוד חייב למסרה לפי סעיף 73(ב) או (ג) ונוסף עליה, הצהרה שבה יפרט את כל אלה:

- (1) זכויותיו במקרקעין וזכויותיו באיגוד מקרקעין אחר;
- (2) תיאור סוגי הזכויות באיגוד;

להודעה יצורף מאזן של האיגוד לסוף השנה שלפני יום עשיית הפעולה או יום רכישת הזכות באיגוד, לפי העניין, ככל שהאיגוד חייב בעריכתו.”

(2) סעיף קטן (ב) – בטל.

78. (א) נמסרה למנהל הצהרת מוכר או עושה פעולה לפי סעיף 73(א) או (ב), יראו את ההצהרה כקביעת שבח בידי אותו אדם (להלן – שומה עצמית), והמנהל ישלח למוסר ההצהרה, בתוך 20 ימים מיום שנמסרה לו ההצהרה, הודעה בדבר סכום המס שמוסר ההצהרה חייב בו לפי ההצהרה; דין הודעה כאמור כדין שומה שנמסרה לגביה הודעת שומה לפי סעיף 86.

(ב) המנהל רשאי, בתוך שמונה חודשים מיום שנמסרה לו ההצהרה, לבדוק אותה ולעשות אחת מאלה:

(1) לאשר את השומה העצמית;

(2) אם יש לו טעמים סבירים להניח שההצהרה אינה נכונה – לקבוע לפי מיטב שפיטתו כאמור בסעיף 79א, את יום המכירה, שווי המכירה, יום הרכישה, שווי הרכישה, סכום השבח, התוספות, הפטורים המותרים מהשבח על פי כל דין והמס החל; שומה לפי פסקה זו יכול שתיעשה בהתאם להסכם שנערך עם המוכר או עושה הפעולה, לפי העניין;

(3) אם שוכנע שנפלה בשומה כאמור בפסקה (1) או (2) טעות חשבון – לתקנה, ביוזמתו או לבקשת המוכר או עושה הפעולה; תיקן המנהל כאמור שומה שאושרה לפי פסקה (1), יוסיפו לראות בה שומה עצמית.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יחולו, בשינויים המחויבים, גם על הצהרת רוכש זכות במקרקעין או זכות באיגוד מקרקעין, לפי סעיף 73(ג).

ביטול סעיף 79

9. סעיף 79 לחוק העיקרי – בטל.

החלפת סעיף 79א

10. במקום סעיף 79א יבוא:

79א. (א) נעשתה שומה לפי מיטב השפיטה לפי סעיף 78(ב) או (ג), יפרט המנהל, נוסף על הנימוקים לאי-אישור השומה העצמית, את הדרך שלפיה נעשתה השומה.

(ב) לא תיעשה שומה לפי מיטב השפיטה כאמור בסעיף קטן (א), בלי שניתנה למוכר, לעושה הפעולה או לרוכש, לפי העניין, הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו.

תיקון סעיף 82

11. בסעיף 82 לחוק העיקרי, במקום הסיפה החל במילים "לשום את שווי הרכישה" יבוא "לקבוע לפי מיטב שפיטתו את יום המכירה, שווי המכירה, יום הרכישה, שווי הרכישה, סכום השבח ואת המס שאותו אדם חייב בו".

ביטול סעיף 83

12. סעיף 83 לחוק העיקרי – בטל.

תיקון סעיף 85

13. בסעיף 85 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "(א)", ברישה, במקום "שנעשתה לפי הסעיפים 78 ו-82" יבוא "שנעשתה לפי סעיף 78(ב) או (ג) או לפי סעיף 82", במקום "מיום שנעשתה" יבוא "מיום שאושרה כשומה עצמית או מיום שנקבעה שומה לפי מיטב השפיטה, לפי העניין", ואחריו יבוא:

"(ב) הורשע מוכר זכות במקרקעין, עושה פעולה באיגוד מקרקעין, רוכש זכות במקרקעין או רוכש זכות באיגוד מקרקעין, בעבירה לפי סעיף 98, או הוטל עליו כופר כסף לפי סעיף 101, רשאי המנהל לפעול כאמור בסעיף קטן (א), בתוך התקופה המסתיימת בתום שנה מיום ההרשעה או מיום תשלום הכופר, לפי העניין, או עד תום התקופה הקבועה בסעיף קטן (א), לפי המאוחר."

14. תיקון סעיף 85א . בסעיף 85א לחוק העיקרי, במקום "שנעשתה שומה לפי סעיפים 78, 79 ו-82" יבוא "שאושרה כשומה עצמית או מיום שנקבעה שומה לפי מיטב השפיטה, לפי העניין".
15. תיקון סעיף 86 . בסעיף 86 לחוק העיקרי, במקום "עשה המנהל שומה זמנית, שומה סופית או שומה חדשה" יבוא "אישר המנהל שומה עצמית או שעשה שומה לפי פרק זה".
16. החלפת סעיף 87 . במקום סעיף 87 לחוק העיקרי יבוא:

"השגה 87. (א) היה אדם חולק על השומה רשאי הוא לבקש מהמנהל, בהודעת השגה, בכתב, לחזור ולעיין ולשנות את השומה; בקשה כאמור תפרש את הנימוקים להשגה על השומה, את סכום המס הנובע מהם ואת דרך חישובו (להלן – סכום המס שאינו שנוי במחלוקת), ותוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעת השומה; הוכח להנחת דעתו של המנהל שהאדם החולק על השומה היה מנוע מלהגיש את הבקשה בתוך המועד האמור משום שנעדר מן הארץ או היה חולה או מכל סיבה סבירה אחרת, רשאי הוא להאריך את המועד ככל שנראה סביר לפי הנסיבות.

(ב) לא הגיש אדם הצהרה לפי הוראות סעיף 73 והוצאה לו שומה לפי סעיף 82, יראו כהשגה על אותה שומה רק הצהרה מפורטת, כאמור בסעיף 73, שהגיש לגבי העסקה או הפעולה.

(ג) בא המשיג על השומה שנערכה לו לידי הסכם עם המנהל, תתוקן השומה לפי זה ותומצא לו הודעה על המס שעליו לשלם.

(ד) המנהל ייתן למשיג את החלטתו המנומקת בכתב בתוך שמונה חודשים מיום שנמסרה לו הודעת ההשגה או בתוך 30 ימים מיום שאישר כי המשיג המציא את כל המסמכים והפרטים שנדרש להמציאם, לפי המאוחר; המנהל יהיה רשאי, מטעמים מיוחדים, להאריך את התקופה האמורה עד תום שנה מהיום שנמסרה לו הודעת ההשגה.

(ה) על אף האמור בסעיף קטן (ד), על השגה שהוגשה על שומה שהוצאה לפי סעיף 82, ייתן המנהל למשיג את החלטתו בתוך 12 חודשים מיום שקיבל את ההצהרה המפורטת כאמור בסעיף קטן (ב).

(ו) לא נתן המנהל את החלטתו למשיג במהלך התקופה האמורה בסעיפים קטנים (ד) או (ה), לפי העניין, לרבות תקופה שהוארכה, יראו את ההשגה כאילו התקבלה.

(ז) לא יחליט המנהל לדחות את ההשגה, כולה או חלקה, בלי שניתנה למשיג הזדמנות סבירה להשמיע את טענותיו."

17. בסעיף 89(ב) לחוק העיקרי, במקום הרישה עד המילים "לא להגדילה" יבוא "הוועדה רשאית לאשר את השומה, להפחיתה, להגדילה, לבטלה או להחליט בדרך אחרת כפי שתראה לנכון".
18. במקום סעיף 90א לחוק העיקרי יבוא:
 תיקון סעיף 89 החלפת סעיף 90א
 "תשלום לאחר 90א. חייב במס שקיבל הודעה בדבר סכום המס שהוא חייב בו לפי סעיף 78(א), ישלם את המס המגיע ממנו בתוך 60 ימים מיום המכירה או מיום הפעולה באיגוד המקרקעין, לפי העניין, ואם חלים על המכירה סעיפים 51 או 52 – במועד למסירת ההודעה לפי סעיף 76".
19. בסעיף 91, במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:
 תיקון סעיף 91
 "(א) נמסרה לאדם הודעת שומה לפי סעיף 86, חייב הוא, בתוך 15 ימים מיום מסירת הודעת השומה, לשלם את יתרת המס המגיעה ממנו לפיה; הגיש השגה לפי סעיף 87 – ישלם את סכום המס שאינו שנוי במחלוקת בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה כאמור.
 (ב) נמסרה לאדם החלטה בהשגה לפי סעיף 87, ישלם את סכום המס המגיע ממנו לפיה בתוך 15 ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה; הגיש ערר לפי סעיף 88 – ישלם את סכום המס שאינו שנוי במחלוקת בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההחלטה.
 (ב1) ניתנה החלטה של ועדת ערר לפי סעיף 89, ישולם סכום המס המגיע לפי ההחלטה בתוך 45 ימים מיום שניתנה, זולת אם קבע בית המשפט העליון אחרת.
 (ב2) ניתן פסק דין של בית המשפט העליון בערעור לפי סעיף 90, ישולם סכום המס המגיע לפי פסק הדין בתוך 15 ימים מיום שניתן".
20. בסעיף 94 לחוק העיקרי, במקום סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יבוא:
 תיקון סעיף 94
 "(א) על סכומי מס, לרבות סכום מס שאינו שנוי במחלוקת, שלא שולמו בתוך 60 ימים מיום המכירה או מיום הפעולה באיגוד המקרקעין, לפי העניין, ייוספו, החל ביום שלאחר תום התקופה האמורה עד יום התשלום, הפרשי הצמדה וריבית, גם אם חלים על המכירה או על הפעולה סעיפים 5(ב1), 51 או 52.
 (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו לגבי התקופה שעד המועד שנקבע בסעיף 91(א) לתשלום המס, אם ההפרש שבין סכום המס שנקבע בשומה לפי סעיף 78(ב2) לבין סכום המס ששולם לפי ההודעה בדבר סכום המס שאדם חייב בו לפי סעיף 78(א), אינו עולה על 10%".
21. במקום סעיף 94א לחוק העיקרי יבוא:
 החלפת סעיף 94א
 "קנס על אי-הגשת 94א. (א) לא הגיש אדם הצהרה או הודעה במועד שנקבע הצהרה או הודעה בסעיפים כמפורט להלן, יוטל עליו, בעד כל שבועיים של פיגור, קנס בסכום כמפורט להלן:
 (1) בסעיפים 73 ו-76 – 250 שקלים חדשים;
 (2) בסעיפים 74 ו-75 – 200 שקלים חדשים;
 הסכומים האמורים יתואמו אחת לשנה, ב-16 בינואר, לפי שיעור עליית המדד שיפורסם בחודש ינואר של אותה שנה לעומת המדד שפורסם בחודש ינואר 2011; הסכומים שתואמו כאמור יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים.

(ב) המנהל רשאי, אם הוכח להנחת דעתו כי האיחור היה מנסיבות מוצדקות, לפטור אותו מתשלום הקנס לפי סעיף קטן (א), כולו או חלקו.

22. בסעיף 94 לחוק העיקרי, במקום "סעיפים 94 או 94ב" יבוא "סעיף 94ב". תיקון סעיף 94
23. בסעיף 95 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
"15 ימים מהיום שבו נמסרה לנישום הודעה על הטלתו של הקנס, עד מועד תשלום הקנס, ויראו את הקנס כסוג חיוב לעניין סעיף 94ד". תיקון סעיף 95
24. בסעיף 111, במקום "למעט הסמכות" יבוא "למעט הסמכות להאריך את התקופה לפי סעיף 87(ד), הסמכות". תיקון סעיף 111
25. תחילתו של חוק זה ביום כ"ה באדר ב' התשע"א (31 במרס 2011), והוא יחול לגבי מכירת זכות במקרקעין או פעולה באיגוד מקרקעין, שנעשתה החל ביום האמור. תחילה ותחולה

יובל שטייניץ
שר האוצר

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה